

Književnost.

Slovenska književnost.

Slovenska knjižnica, 8., 9., 10. snopič. — V 8. snop. je najprej „Mali Zlatko“. Češki spisal Jos. D. Konrad, preložil Vekoslav Benkovič. To je ganljiva slika ljubezni očetove, ki gre celó v smrt za betežnega otroka. „Pohujšano pokanje“ (str. 15) naj ne razburja čitateljem živcev! Zatem zremo, kako „Pogumnim Bog pomaga“. Božična pripovedka. Ruski spisal P. N. Polevoj; poslovenil I. I. Kogej. Tu je naslikana požrtvovalna ljubezen do deklice, ki reši njo in njenega očeta tolovajskega napada. — 9. snopič ne zanima kaj prida. Prva povest iz življenja poljskega naroda „Žalostna svatba“, spisala Valerija Morzkowska, poslovenil Pohorski, ima premalo zavozlano snov, konec je kar presekan. Drugega prevoda naslov: „Kako sem izpovedoval Turke“ ni primeren. — Kolikor je v 10. snopiču značilna „Osveta“, povest o razmerah v človeški družbi XV. stoletja (češki spisal Dr. Sabina, poslov. Radoslav Knaflič), toliko je potrebna, da se posebej omeni zaradi jezikovnih hib. Stran 21: Se beli lepa kapela; str. 26: v vodino globočino; str. 31: kdo ž njih ima ukradene reči. Tudi sicer so nekatere besede premalo domače. Dobro nam dene nasproti groznemu početju v tej povesti dobrosrčni „Stric Martinek“ v drugem obrazku s Slovaškega, češki spisala Gabrijela Preissova, posl. † Fr. Gestrin.

Val. Bernik.

„*Odiseja*.“ *Povest slovenski mladini. Prosto po Homeru spisal Andrej Kragelj.* — Str. 237. Slovenske knjižnice snopič 11.—14. Cena 48 kr. — Zares pametna je bila misel pisateljeva, da nam je podal „Odisejo“ v taki obliki. Da je za vsakega omikanca potrebno poznati to delo grškega duha, ne taji pač nihče. Pa tudi prijetno zabavo bode napravljala knjiga celó manj veščemu čitatelju, saj je pisatelj razložil in pojasnil vse manj znane stvari v uvodu. — Pripovedovanje je vseskozi lahko in umevno; čitaš poslovenjeni (le prosto preloženi) spev Homerjev kakor pravo povest. Zato jo bode rada čitala naša mladina in sploh naše občinstvo. Jezik je lep in čist, dasi ni vsestranski po naši želji; poprava v tisku naj bi bila natančnejša. Zlasti vejice pogrešamo tu in tam; da se rabi „vsaj“ v pomenu „saj“, in jednake malenkosti smo opazili. A v obče se nam zdi delo zares hvale in priporočila vredno. Vidi se, da je spisano z veseljem in navdušenjem za to „najdovršenejše delo vseh vekov“. Z opombo Gogoljevo, da so Homerjevi ljudje boljši nego-li so dandanes, strinjamo se samo v tem oziru, da kaže Homer samo boljše ljudi (v obče), ne pa slabih. In to je tudi pesnikom in pisateljem v nauk, da v slovstvo ne gredó grde in slabe stvari, marveč dobre, ki človeka povzdigujejo in blažé, kakor nas

blažé še dandanes nekateri Homerjevi junaki. Gospoda pisatelja pa prosimo, naj se loti še Ilijade in potem morda Enejide.

Dr. Fr. L.

Feldmaršal grof Radecki. Sestavil Fr. N. V Ljubljani 1893. 12°. Str. 80. — *Potovanje v Liliput. Poslovenil Vinko Bregar. V Ljubljani 1894.* Str. 96. Cena zvezku po 20 kr. — Obe knjižici je izdala Giontinijeva založnica, ki obhaja letos 50letnico, odkar je v Ljubljani. Prva knjižica nam je ugajala po obliki in vsebini; prav primerna je za naš narod. Nekatere stvari so tudi povzete iz našega lista, ker smo mi o tem junaku pisali l. 1892. Druga knjižica pa zaostaja po obliki in kaže mnogo jezikovnih in stilističnih napak, katerih je preveč, da bi jih naštevali. Sicer je pa predmet izbran pametno. Še malo uvoda za pojasnilo bi bilo treba.

Hrvaška književnost.

Elegija. Napisala Kristijana Solvejgs (kontesa Vojnovičeva). Mala osmerka. 39 str. — V drobni knjižici je razložila mlada pisateljica, darovita hčerka znanega Koste Vojnoviča, bivajoča sedaj pri svojem soprogu v Château de la Sauge na Francoskem, lepo vrsto spominov, v katerih se zrcali pravi katoliški in domorodni duh. To so največ spomini onih srečnih let, katera je preživela kot gojenka v zagrebškem samostanu usmiljenih sester. Vendar je pa knjižica za pravo najlepši spominek njeni ljubljeni učiteljici Ignaciji Bernatović (roj. 9. mal. travna l. 1846. v Vukovaru; umrla 6. mal. srpana l. 1892. v Zagrebu). Dasi je ta izredna žena delovala v skromnosti in ponižnosti, kateri sta bili prirojeni njenemu blagemu značaju, vendar je bila več let duša samostanu, a njene vrline so se razglasile tudi izven samostanskih zidov. Živela je le za Boga in za svoje učiteljsko znanje in z redko ostroumnostjo je hitro spoznala srce vseh, s katerimi je občevala. Čuditi se moramo, kako odločno je premagala voljo svojih starišev, kateri so ji branili v samostan, in vse svoje darove uporabila na korist drugih. Ni čudno, da jo je vse ljubilo in da ji je posvetila pisateljica to knjižico. V drugem delu se omenja tudi škof Strossmayer in njegov najlepši spomenik — djakovska stolnica. Omenja se, kako je rekel jedenkrat v svojem vinogradu, ko je čul lepo narodno pesem: „Ej, dokle toga imadosmo, ne propadosmo!“ Žal, da je tukaj precéj stavkov zaplenjenih. Ko gleda pisateljica grob sestre Ignacije in drugih pisateljic, spomni se tudi drugih slavnih grobov in poprašuje: „Zur je sve to, što ostane od one vruće Ilirske dobe . . . što će hrvatska povijest bilježiti o sadašnjem vremenu.“ In ko še je omenila nekatere žalostne pojave sedanjosti, završuje: „Prava